

**Begäran om förhandsavgörande framställd av Bundesgerichtshof (Tyskland) den 14 december 2018 –
ratiopharm GmbH mot Novartis Consumer Health GmbH**

(Mål C-786/18)

(2019/C 112/28)

Rättegångsspråk: tyska

Hänskjutande domstol

Bundesgerichtshof

Parter i det nationella målet

Klagande: ratiopharm GmbH

Motpart: Novartis Consumer Health GmbH

Tolkningsfrågor

- 1) Ska artikel 96.1 i direktiv 2001/83/EG⁽¹⁾ tolkas på så sätt att läkemedelsföretag får lämna ut kostnadsfria färdiga läkemedelsprodukter också till apoteksföreståndare, om förpackningarna är märkta med texten "zu Demonstrationszwecken" (för demonstration), läkemedelsprodukterna är avsedda att provas av apoteksföreståndaren, det inte finns risk för att de lämnas vidare (i öppnad förpackning) till konsumenter, och de ytterligare villkoren enligt artikel 96.1 a–d och f–g i detta direktiv för att lämna ut läkemedelsprodukterna är uppfyllda?
- 2) Om den första frågan besvaras jakande: Tillåter artikel 96.2 i direktiv 2001/83/EG en sådan nationell bestämmelse som 47 § stycke 3 i Arzneimittelgesetz (AMG) (läkemedelslagen), om denna tolkas på så sätt att läkemedelsföretag inte får lämna ut kostnadsfria färdiga läkemedelsprodukter till apoteksföreståndare, om förpackningarna är märkta med texten "zu Demonstrationszwecken" (för demonstration), läkemedelsprodukterna är avsedda att provas av apoteksföreståndaren, det inte finns risk för att de lämnas vidare (i öppnad förpackning) till konsumenter, och de ytterligare villkor som anges i artikel 96.1 a–d och f–g i detta direktiv och i 47 § stycke 4 i läkemedelslagen för att lämna ut läkemedelsprodukterna är uppfyllda?

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel (EGT L 311, 2001, s. 67), senast ändrad genom förordning (EU) nr 2017/745 (EUT L 117, 2017, s. 1).

**Begäran om förhandsavgörande framställd av Commissione tributaria provinciale di Parma (Italien)
den 14 december 2018 – Stanleyparma Sas, Stanleybet Malta Ltd mot Agenzia delle Dogane e dei
Monopoli UM Emilia Romagna – SOT Parma**

(Mål C-788/18)

(2019/C 112/29)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Commissione tributaria provinciale di Parma

Parter i det nationella målet

Klagande: Stanleyparma Sas, Stanleybet Malta Ltd

Motpart: Agenzia delle Dogane e dei Monopoli UM Emilia Romagna – SOT Parma

Tolkningsfrågor

1. Ska artiklarna 56, 57 och 52 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, domstolens praxis i fråga om hasardspel och vadhållning – bland annat domarna Gambelli (C-243/01), Placanica [m.fl.] (C-338/04[, C-359/04 och C-360/04]), Costa och Cifone (C-72/10 och C-77/10) samt Laezza (C-375/14) – och i fråga om skattediskriminering – bland annat domarna Lindman (C-42/02), kommissionen/Spanien (C-153/08) samt Blanco och Fabretti (C-344/13 och C-367/13) – samt de unionsrättsliga principerna om likabehandling och icke-diskriminering, även mot bakgrund av Corte Costituzionale dom av den 23 januari 2018, tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning såsom den italienska som är aktuell i förevarande mål, vilken innebär att nationella mellanhänder som överför speldata åt vadhållningsaktörer som är etablerade i en annan medlemsstat i Europeiska unionen – särskilt sådana som uppvisar de särdrag som bolaget Stanleybet Malta Ltd har – och eventuellt vadhållningsaktörerna själva solidariskt med sina nationella mellanhänder är skyldiga att betala engångsskatten på tipstävlingar och vadhållning enligt artiklarna 1–3 i lagstiftningsdekret nr 504 av den 23 december 1998, i dess lydelse enligt artikel 1.66 b i 2011 års stabilitetslag?
2. Ska artiklarna 56, 57 och 52 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, domstolens praxis i fråga om hasardspel och vadhållning – bland annat domarna Gambelli (C-243/01), Placanica [m.fl.] (C-338/04[, C-359/04 och C-360/04]), Costa och Cifone (C-72/10 och C-77/10) samt Laezza (C-375/14) – och i fråga om skattediskriminering – bland annat domarna Lindman (C-42/02), kommissionen/Spanien (C-153/08) samt Blanco och Fabretti (C-344/13 och C-367/13) – samt de unionsrättsliga principerna om likabehandling och icke-diskriminering, även mot bakgrund av Corte Costituzionale dom av den 23 januari 2018, tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning såsom den italienska som är aktuell i förevarande mål, vilken innebär att enbart nationella mellanhänder som överför speldata åt vadhållningsaktörer som är etablerade i en annan medlemsstat i Europeiska unionen – särskilt sådana som uppvisar de särdrag som bolaget Stanleybet Malta Ltd har – och inte nationella mellanhänder som överför speldata åt vadhållningsaktörer med statlig koncession som bedriver samma verksamhet, är skyldiga att betala engångsskatten på tipstävlingar och vadhållning enligt artiklarna 1–3 i lagstiftningsdekret nr 504 av den 23 december 1998, i dess lydelse enligt artikel 1.66 b i 2011 års stabilitetslag?
3. Utgör artiklarna 52, 56 och följande artiklar i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, domstolens praxis i fråga om hasardspel och vadhållning samt de unionsrättsliga principerna om likabehandling och icke-diskriminering, även mot bakgrund av Corte Costituzionale dom av den 23 januari 2018, hinder för en nationell lagstiftning såsom den italienska som följer av artikel 1.644 g i lag nr 190/2014, vilken innebär att nationella mellanhänder som överför speldata åt vadhållningsaktörer som är etablerade i en annan medlemsstat i Europeiska unionen – särskilt sådana som uppvisar de särdrag som bolaget Stanleybet Malta Ltd har – och eventuellt vadhållningsaktörerna själva solidariskt med sina nationella mellanhänder är skyldiga att betala engångsskatten på [tipstävlingar och] vadhållning enligt lagstiftningsdekret nr 504/1998 på grundval av ett schablonmässigt beskattningsunderlag som är tre gånger så stort som det genomsnittliga upptagandet i den provins där dataöverföringscentralen eller spellokalen är etablerad och beräknas med utgångspunkt från de uppgifter som har registrerats i den nationella totalisatorn för beskattningsperioden före referensperioden?

Begäran om förhandsavgörande framställd av Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italien) den 12 december 2018 – AQ m.fl. mot Corte dei Conti m.fl.

(Mål C-789/18)

(2019/C 112/30)

Rättegångsspråk: italienska

Hänskjutande domstol

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio